

Nová pšenice s luxusní jakostí

Luxus, nově registrovaná poloraná odrůda ozimé pšenice, právě přichází na trh. Intenzivní odrůda, která dobrého pěstitele odmění výnosem a kvalitou. Vyniká nejen ve stabilitě jakostních parametrů. V řadě agrotechnických vlastností, mrazuvzdornosti a možnosti výsevu po obilní předplodině je odrůda Luxus také hodně napřed.

Jedná se o odrůdu, která vznikla z křížením odrůd Julie a Zepelin, kde Julie byla matkou. V řadě vlastností, a také v přístupu k vedení porostu je své matce podobná. Z hlediska jakosti, výnosu a zdravotního stavu, je Luxus důstojným potomkem obou slavných rodičů. Odrůda Luxus je rentabilní pšenicí pro intenzivní způsob pěstování, kdy dosahuje velmi vysoké jakosti a stabilně vysokých výnosů.

Odrůda Luxus byla registrována v jakostní kategorii A. Po celou dobu registračního řízení dosahovala hodnot jakostních parametrů jakostní skupiny E, pouze ve dvou letech měla obsah dusíkatých látek na úrovni silných A odrůd. Z tohoto důvodu tedy byla registrována jako kvalitní potravinářská pšenice kategorie A. Ve většině zkoušených let dosahovala nejvyšších hodnot Zeleného testu a objemu pečiva ze všech zkoušených odrůd velmi raného sortimentu. Pozitivně můžeme hodnotit i vysokou stabilitu objemové hmotnosti a HTS (průměr 45g, 2021–2023 ÚKZÚZ). Objemová hmotnost vykazuje stabilitu i v případě mokřích žní.

Luxus je poloranou odrůdou, metá přibližně den před již zmiňovanou Julií, tedy přibližně o tři dny dříve proti odrůdě Bohemia.

Luxusu bude dost

Foto archiv firmy

Typově se jedná spíše o klasový typ odrůdy se střední odnožovací schopností, kde průměrný počet produktivních klasů se pohybuje ideálně okolo 650/m². Standardní hodnota výsevu je ideální v rozmezí 3,3–4,0 milionu klíčivých semen/ha, podle oblasti a kvality půdy. Dosahovat vyšší hustoty porostu (nad 720 produktivních stébel/m²) není zapotřebí, naopak nejefektivnější je dodržení optimálního počtu, a to z hlediska maximálního výnosu i odolnosti proti poléhání.

Zdravotní stav

Z hlediska zdravotního stavu nemá Luxus výrazná rizika. Vy-

niká ve své odolnosti k napadení virózami. V tomto znaku byl Luxus nejodolnější odrůdou velmi raného sortimentu registračních zkoušek v letech 2021–2023. Je tedy správnou volbou pro oblasti s vyšším tlakem viróz a z tohoto hlediska ho můžeme doporučit i pro časnější výsevy, což ještě podpoří jeho ranost. V praxi se odolnost virózám projevila v pokusech na Znojemsku, kde je tlak přenašečů velmi vysoký a rozdíly mezi odrůdami jsou zde markantní. Další významnou chorobou, ke které má Luxus vysokou toleranci, je *Fusarium*. Z výsledků vyplývá, že má nejen nízké symptomatické hodnocení

napadení fuzariem, ale také má velmi nízké kumulace DON v zrnu. Hodnocení listových chorob je na střední úrovni odolnosti. V roce 2023, kdy byl silnější tlak rzi plevové, měl Luxus v porovnání s jinými odrůdami dobré hodnocení proti napadení touto chorobou.

Díky kombinaci vysoké mrazuvzdornosti a dobré odolnosti vůči fuzariím, může být Luxus odrůdou využívanou i pro pozdější výsevy. V tomto případě je ale vhodné navýšit výsevek na úroveň kolem 4,4 milionu klíčivých semen/ha. Pozdním výsevem, tak jako u jakékoli jiné odrůdy pšenice, dojde k posunutí ranosti. Luxus lze využít i pro zásev po obilní předplodině, kde vykazuje dobrou toleranci k chorobám pat stébel a celkové vitality porostu.

Po svých rodičích zdědil pozitivní vlastnost tolerance k přísuškům. Tuto vlastnost potvrdil v již zmiňované zkušební oblasti na Znojemsku, ale také na lehčích půdách v západních Čechách.

Mrazuvzdornost

Mrazuvzdornost této novinky je na vysoké úrovni, procento přeživších rostlin v provokačních testech je na úrovni 77 %, což ji řadí mezi nejmrazuvzdornější odrůdy sortimentu společnosti Selgen, a. s., a z toho ply-

Luxus má krásné klasy

Foto archiv firmy

ne, že se v ČR nenajde mnoho lepších.

Pěstitelská opatření

Důležitým pěstitelským opatřením je včasná a kvalitní morforegulace porostu. Oproti odrůdě Julie je Luxus (97 cm) o několik centimetrů nižší s lepším hodnocením proti poléhání, stále ho ale řadíme do skupiny středně poléhavých odrůd, které pozitivně reagují na ošetření morforegulátorem růstu. Standardní je použití přípravků na bázi chlormequatu ve fázi konce odnožování v dávce 1,2–1,5 l/ha a následné ošetření Trinexapack-etylem v dávce 0,2–0,3 l/ha ve fázi BBCH 37,

také dobře reaguje na ošetření přípravkem na bázi Trinexapack-etylu + Prohexadionu vápníku.

Fungicidní ošetření zaměřujeme především na listové choroby. Luxus je intenzivní odrůdou, poskytující vysokou jakost a výnos, proto je vhodné vést ho celkově ve vyšší intenzitě pěstování z hlediska podpory zdravotního stavu fungicidy, ale také vyššími dávkami dusíkatého hnojení. Velmi dobře reaguje na kvalitativní přihnojení v době těsně před metáním a listovou výživu mikroprvky.

Jméno odrůdy bylo zvoleno s ohledem na luxusní kombinaci vysoké jakosti, výnosu, mrazuvzdornosti a luxusního vzhledu této odrůdy. Odrůda reflektuje aktuální potřeby pěstebních systémů, kdy je často tlak na výsevy pšenice po zhoršujících předplodinách, jako je pšenice nebo jiné obilniny, případně nutnost pozdního výsevu, především po zrnové kukuřici, kde je Luxus díky kombinaci mnoha pozitivních vlastností správnou volbou. Primárně však k odrůdě přistupujeme jako k odrůdě se špičkovou jakostí a tedy ji poskytujeme dobré půdy a intenzivní přístup.

**Bc. Tomáš Bláha, DiS.,
Ing. Irena Bížová
Selgen a. s.**